

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Bevoegdheidenschema 1 – Rampenbestrijding algemeen

Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweezorg
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade ontstaan door eventuele fouten c.q. onvolkomenheden in deze publicatie.

Om deze publicatie te kunnen blijven ontwikkelen en verbeteren, ontvangen wij graag commentaar en suggesties ter verbetering. Vragen of opmerkingen kunt u sturen naar info@nipv.nl, onder vermelding van Bestuurlijke Netwerkkarten.

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en provincie Noord-Holland, 2025

Auteur(s) Merijn ten Dam, Samantha Daniels, Ernst Brainich
Contactpersoon Merijn ten Dam

Datum 2025
Status handboek
Versie 202504

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

1 Bevoegdheidenschema rampenbestrijding algemeen

**bedreiging openbare veiligheid algemeen
m.u.v. Noordzee, zeescheepvaart en havens (zie schema Noordzee, zeescheepvaart, havens)**

voor milieu-incidenten, zie schema milieu en schema oppervlaktewater en waterkering

voor geneeskundige hulpverlening, zie schema geneeskundige hulpverlening en infectieziektebestrijding

voor bedreigingen openbare veiligheid op andere deelterreinen, zie betreffende schema's

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. informatie			
1a. aan de overheid			
1a.1. rampen	1a.1.eenieder aan de burgemeester	1a.1. art. 50 Wet veiligheidsregio's; art. 4 lid 1 Besluit informatie inzake rampen en crises	1a.1. art. 1 Wet veiligheidsregio's definieert een ramp als een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken
	exploitant / gebruiker van Seveso-inrichting aan de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio	1.a.2. art. 4 lid 2 en 4 Besluit informatie inzake rampen en crises	
1a.3. melding aan Onderzoeksraad voor Veiligheid	1a.3. gezagvoerder en exploitant luchtvaartuig en betrokken luchtverkeersdienst; havenmeester; kapitein en exploitant van een schip en bevoegd gezag ex Scheepsverkeerswet; exploitant railvoertuig, Nederlandse spoorwegveiligheidsinstantie, betrokken verkeersleiding en beheerder railweg of daarmee vergelijkbare geleider; exploitant buisongeval; minister van VW; exploitant Seveso-inrichting; minister van Defensie	1a.3. art. 9 Besluit Onderzoeksraad voor Veiligheid	1a.3. Overeenkomstig art. 28 lid 1 Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid legt art. 9 Besluit Onderzoeksraad voor Veiligheid een meldplicht op wanneer sprake is van in deze regeling genoemde voorvallen melding van transportongevallen, zie het betreffende transportschema
1b. door de overheid			
	1b.1. burgemeester of voorzitter veiligheidsregio aan bevolking en hulpverleners	1b.1. art. 7 lid 1 en 2 jo art. 39 Wet veiligheidsregio's;	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
		art. 10 lid 1 en art. 11 Besluit informatie inzake rampen en crises	
	1.b.2. brandweer aan bevolking	1.b.2. art. 25 lid 1 onder c Wet veiligheidsregio's; art. 4.1.5 lid 3 onder c Besluit veiligheidsregio's	
	1b.3. informeren beheerders vitale infrastructuur	1b.3. art. 7 lid 3 jo art. 46 lid 4 Wet veiligheidsregio's	1b.3. samenwerking tussen enkele vitale sectoren, veiligheidsregio's en politieregio's is en wordt vastgelegd in convenanten, zie de betreffende schema's
1c. overheden onderling			
1c.1. bij bovenlokale rampen en crises	1c.1. na activering Regionaal Beleidsteam (RBT): voorzitter veiligheidsregio, commissaris van de Koning en minister van JenV aan elkaar bestuur veiligheidsregio waarin hogedrempelinrichting is gelegen: aan minister van IenW	1c.1. art. 39 lid 2 jo art. 43 Wet veiligheidsregio's; art. 13 lid 1 Besluit informatie inzake rampen en crises	
1c.2. informatieverstopping aan buitenland			

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
	<p>1c.2a. minister van JenV aan andere staten, zo nodig na overleg minister van IenW, voor zover niet reeds op grond van andere regelgeving deze informatie is doorgegeven, zie hierna 1c.2c en 1c.3b</p>	<p>1c.2a. art. 47 lid 2 Wet veiligheidsregio's; art. 14 lid 2 en 3 Besluit informatie inzake rampen en crises;</p> <p>art. 13 lid 4 Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen en ongevallen (<i>Trb.</i>1984,155) en art. 11 Eerste Aanvullende Overeenkomst ter uitvoering van dit verdrag, <i>Trb.</i> 1990,42;</p> <p>art. 4 Memorandum van overeenstemming inzake de samenwerking op het terrein van de beheersing van crises met mogelijke grensoverschrijdende gevolgen tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg, <i>Trb.</i> 2009, 58</p>	
	<p>1c.2b. minister JenV van het Koninkrijk der Nederlanden en de minister van Binnenlandse Zaken van de deelstaat Noordrijn-Westfalen</p>	<p>1c.2b. art. 13 lid 4 Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen, zware ongevallen daaronder begrepen, <i>Trb.</i> 1988,95 en art. 6 lid 1 overeenkomst inzake de uitvoering van de Overeenkomst van 7 juni 1988 tussen het</p>	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
		Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse bijstandverlening bij het bestrijden van rampen; zware ongevallen daaronder begrepen, <i>Strct.</i> 2014,14813	
	1c.2c. minister van JenV in overleg minister van IenW bij industriële ongevallen	1c.2c. art. 10 lid 2 Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen, Helsinki 17 maart 1992, <i>Trb.</i> 1994, 50, <i>Trb.</i> 2006, 259); art. 47 Wet veiligheidsregio's; art. 13 Besluit informatie inzake rampen en crises	
1c.3. informatieverschaffing in EU-verband			
	1c.3a. minister JenV aan andere lidstaten en aan Europese Commissie (EC)	1c.3a. art. 14 Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming, <i>PbEU</i> 2013, L347/924	1c.3a. notificatie aan de EC en aan andere lidstaten die gevolgen van de ramp kunnen ondervinden (voor zover niet reeds krachtens internationale overeenkomst geregeld) en aan EC indien gevolgen aanzienlijk kunnen zijn of als een mogelijk verzoek om bijstand via het <i>Emergency Response Coordination Centre</i> (ERCC) kan worden verwacht, zodat de EC zo nodig de overige lidstaten kan inlichten en de bevoegde diensten kan inschakelen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
	1c.3b. minister van JenV aan Europese Commissie op grond van de Seveso III richtlijn, zie schema milieu onder milieu-incident in het algemeen		

2. maatregelen

primaire respons, hulpverlening

2a. eigen maatregelen	2a. door getroffen inrichting, organisatie	2a. bijzondere wetgeving zoals art. 3 Arbeidsomstandighedenwet en art. 31 Wet veiligheidsregio's (bedrijfsbrandweer)	
-----------------------	--	--	--

2b. hulpverlening door hulpverleningsdiensten, gemeente en regio (en regionale politie); voor geneeskundige hulpverlening, zie aldaar

	2b.1. brandweer	2b.1. art. 25 Wet veiligheidsregio's	
--	-----------------	--------------------------------------	--

	2b.2. politie	2b.2. art. 3 Politiewet 2012	
--	---------------	------------------------------	--

3. maatregelen decentraal algemeen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
<p>3. bevoegdheden burgemeester voor bevoegdheden voorzitter veiligheidsregio, zie onder 4a</p>			
<p>3a. algehele operationele leiding</p>	<p>3a. operationeel leider</p>	<p>3a. art. 4 en 5 Wet veiligheidsregio's</p>	<p>3a. operationele leiding wordt uitgeoefend onder verantwoordelijkheid van de burgemeester en binnen de door hem gestelde grenzen</p> <p>operationele leiding houdt in dat een hiërarchie ontstaat die er normaal niet is</p> <p>de Wet veiligheidsregio's regelt niet expliciet de relatie tussen de regionaal operationeel leider en de burgemeester indien nog geen sprake is van toepassing van art. 39 Wet veiligheidsregio's. De hiërarchische relatie volgt uit art. 5 Wet veiligheidsregio's (opperbevel)</p>
<p>3b. normale bevoegdheden op gemeentelijk niveau: - gezag over de brandweer - lichte bevelsbevoegdheid (licht: in tegenstelling tot de noodbevelsbevoegdheid van art. 175 Gemeentewet)</p>	<p>3b. burgemeester</p>	<p>3b. art. 4 Wet veiligheidsregio's</p>	<p>3b. art. 4 lid 1: gezag over regionale brandweer (gemeentelijke brandweer valt organisatorisch-hiërarchisch reeds onder het gezag van de burgemeester)</p> <p>art. 4 lid 2: lichte bevelsbevoegdheid; voor beperking grondrechten, zie schema openbare orde (art. 172 lid 3 Gemeentewet)</p>

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
<p>3c. noodbevoegdheden op gemeentelijk niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - noodbevel - opperbevel - noodverordening 	3c. burgemeester	<p>3c. art. 175 Gemeentewet; art. 5 Wet veiligheidsregio's; art. 176 lid 1 Gemeentewet;</p> <p>zie verder onder 7d</p>	<p>3c. deze noodbevoegdheden zijn vormvrij, geen KB vereist</p> <p>opperbevel ex art. 5 Wvr is een nadere invulling van art. 175 Gemeentewet, dus afwijking van wetgeving met uitzondering van de Grondwet is mogelijk</p> <p>opperbevel houdt in dat een hiërarchie ontstaat die er normaal niet is</p> <p>de Gemeentewet en art. 4 Wet veiligheidsregio's worden gebruikt voor de relatie met burgers/bedrijven; art. 5 Wet veiligheidsregio's voor de relatie met bij de rampenbestrijding betrokken organisaties volgens het beginsel van subsidiariteit ligt interventie in een functionele keten in beginsel bij het hoger gezag in die keten, meestal de minister in kwestie; de burgemeester kan verzoeken dat die minister optreedt en hij past dan dus in beginsel zijn opperbevel niet toe</p>
<p>3d. beperken bewegingsvrijheid, bijv. vertoeven in de openlucht (zoals avondklok), verboden gebied (zoals weren ramptoeristen)</p>	3d. burgemeester	3d. art. 175 en 176 Gemeentewet	<p>3d. bewegingsvrijheid is niet grondwettelijk gewaarborgd, dus geen beperking van een grondrecht</p> <p>zie verder voor relatie grondrechten: schema openbare orde</p>
3e. bestuurlijke ophouding	3e. burgemeester	3e. art. 154a en 176a Gemeentewet	3e. art. 154a Gemeentewet: op grond van raadsverordening

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			art. 176a Gemeentewet: indien groepen van personen onderdelen van een noodbevel (art. 175) of noodverordening (art. 176) niet naleven
3f. evacuatie	3f. burgemeester, zie ook onder 8	3f. art. 176 Gemeentewet	De juridische basis hiervoor kan gevonden worden in de noodverordeningsbevoegdheid van de burgemeester (art 176 Gemeentewet) in combinatie met de verplichting om mensenlevens te beschermen op basis van art. 2 EVRM. Strikt gesproken laat de beperkingssystematiek van de Grondwet in beginsel echter geen beperking van de persoonlijke levenssfeer toe op basis van de Gemeentewet en zou in dit geval dus gebruik moeten worden gemaakt van het ongeschreven noodrecht. Zie voor uitgebreide toelichting pp. 58-59 - Muller, E.R., Brainich, E.T., Brouwer, J.G., Schilder, A.E. (red.) (2023). Tekst & Commentaar - Openbare Orde en Veiligheid. Deventer, Wolters Kluwer
4. regionaal beleidsteam (RBT)			
4a. bevoegdheden voorzitter veiligheidsregio	4a. voorzitter veiligheidsregio, overname van bevoegdheden	4a. art. 39 lid 1 Wet veiligheidsregio's; art. 4 t/m 7 Wet veiligheidsregio's; art. 172 t/m 177 Gemeentewet, m.u.v. art. 176 lid 3 t/m 6; art. 11, 14 lid 1, 56, lid 1 en 4 en 62 Politiewet; art. 5 t/m 9 Wet openbare manifestaties	4a. deze bevoegdheden gaan van rechtswege over op het moment dat de voorzitter het regionaal beleidsteam bijeenroept het regionaal beleidsteam als zodanig beschikt niet over bevoegdheden (anders dan het bestuur van de veiligheidsregio in de koude fase)

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			<p>deze overgang van bevoegdheden heeft alleen betrekking op de crisis (incl. ramp) waarvoor het RBT is bijeengeroepen (art. 39 lid 2 Wet veiligheidsregio's); elke burgemeester kan nog steeds van zijn bevoegdheden gebruikmaken in verband met lokale verstorings en ongevallen, waar nodig in overleg met de voorzitter met het oog op afstemming van maatregelen en inzet van middelen</p> <p>de overname betreft alleen de bevoegdheden van de burgemeesters van de betrokken gemeenten, dus niet noodzakelijkwijs van alle burgemeesters in de regio</p>
4b. aanwijzingen inzake samenwerking	4b. commissaris van de Koning	<p>4b. art. 41 lid 1 Wet veiligheidsregio's jo. art. 5a lid 1 Ambtsinstructie commissaris van de Koning;</p> <p>zie ook onder 7b2</p>	<p>4b. deze aanwijzingen betreffen alleen de samenwerking; voor aanwijzingen inzake de maatregelen zelf, zie onder 7</p> <p>aanwijzing is een ander woord voor een bevel</p>
5. bijstand			<p>5. het verlenen van bijstand betekent niet dat daarmee een crisis een bovenlokaal of bovenregionaal karakter krijgt</p> <p>Informatie over de vormen van bijstand en steunverlening die aangevraagd kunnen worden alsmede de benodigde aanvraagformulieren, zie https://www.rijksoverheid.nl/loc</p>

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
5a. aan veiligheidsregio	5a. op verzoek voorzitter veiligheidsregio aan minister van JenV; informeert commissaris van de Koning	5a. art. 51 Wet veiligheidsregio's	
5b. bijstand en steunverlening door krijgsmacht, zie schema defensie			
5c. bijstand aan of van buurlanden en enkele andere Europese landen	5c. voorzitter veiligheidsregio of minister van JenV 'burenhulp': aan elkaar grenzende gemeenten	5c. art. 3 en 12 van de overeenkomsten tussen Nederland en Duitsland respectievelijk België inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen; art. 4 Memorandum van overeenstemming inzake de samenwerking op het terrein van de beheersing van crises met mogelijke grensoverschrijdende gevolgen tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg, <i>Trb.</i> 2009,58; art. 3 Overeenkomst inzake de uitvoering van de Overeenkomst van 7 juni 1988 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland, inzake wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen; zware ongevallen daaronder begrepen, <i>Trb.</i> 1988,95	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
5d. bijstand aan of van andere EU-lidstaten	5d. lidstaat, via het <i>Emergency Response Coordination Centre</i> (ERCC) van de EU	<p>5d. art. 15 Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming, <i>PbEU</i> 2013, L347/924;</p> <p>Besluit van de Commissie van 16 oktober 2014 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming, <i>PbEU</i> 2014, L320/1</p>	<p>5d. art. 196 (civiele bescherming) en art. 222 (solidariteitsclausule) EU-Werkingsverdrag vormen de algemene Europeesrechtelijke basis voor de samenwerking tussen lidstaten</p> <p>in het geval van bijstand buiten de Unie, in VN-verband, wordt de coördinatie van de Unie geïntegreerd met UN-OCHA die de leiding heeft (art. 16. Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming, <i>PbEU</i> 2013, L347/924)</p> <p>humanitaire noodhulp aan derde landen (buiten de EU) wordt gecoördineerd door ECHO (het departement voor humanitaire hulp van de EC), in samenwerking met in het bijzonder UN-OCHA (<i>United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs</i>)</p>
5e. wederzijdse internationale bijstand bij industriële ongevallen, zie ook hierna onder 6	5e. minister van JenV	<p>5e. art. 12 en bijlage X Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen, Helsinki 17 maart 1992, <i>Trb.</i> 1994,50, <i>Trb.</i> 2006, 259);</p> <p>zie ook 1c.2b</p>	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
5f. bijstand in VN-verband	5f. coördinatie door UN-OCHA – <i>United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs</i>	5f. UN General Assembly resolution 46/182 'Strengthening of the coordination of humanitarian emergency assistance of the United Nations'	5f. noodhulpverlening door de NAVO (<i>Euro-Atlantic Disaster Response</i>) vindt plaats onder coördinatie van OCHA

5g. grensoverschrijdende politieke samenwerking en bijstand (ook bij rampen), zie schema justitie

6. internationale coördinatie

6a. bestrijdings- maatregelen bij (dreigende) industriële ongevallen met grensoverschrijdende gevolgen	6a. minister van JenV, betrokken bevoegd gezag	6a. art. 11 lid 2 Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen, Helsinki 17 maart 1992, <i>Trb.</i> 1994,50 en <i>Trb.</i> 2006, 259	6a. zie schema milieu onder milieu-incident in het algemeen
--	--	--	---

6b. onderlinge afspraken tussen Nederland en deelstaat Noordrijn-Westfalen over inhoud van crisiscommunicatie en waarschuwingen aan de bevolking	6b. minister van JenV	6b. art. 6 lid 2 Overeenkomst inzake de uitvoering van de Overeenkomst van 7 juni 1988 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake wederzijdse bijstandverlening bij te bestrijden van rampen, zware ongevallen daaronder begrepen, <i>Trb.</i> 1988,95
--	-----------------------	---

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
7. centralisatie: aanwijzingen, vernietiging/ schorsing, opschorten noodverordening, overname			
7a. nationale organisatie (ten behoeve van crisisbeheersing in brede zin, inclusief rampenbestrijding) - Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) - Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb) - Nationaal Crisiscentrum NCC en Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) - Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC)	7a. n.v.t.	7a. Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming 2022, blg-1064946 bij <i>Kamerstukken II</i> 2022/23, 29517, nr. 255; Instellingsbesluit ministeriële commissie Crisisbeheersing, <i>Stcrt.</i> 2022, 4302072	
7b.1. aanwijzingen aan voorzitter veiligheidsregio inzake crisisbeheersing (incl. rampbestrijding)	7b.1. commissaris van de Koning na overleg met minister van JenV, tenzij spoed	7b.1. art. 42 Wet veiligheidsregio's jo. art. 5c Ambtsinstructie commissaris van de Koning	
7b.2. aanwijzingen aan de burgemeesters in de provincie inzake rampenbestrijding	7b.2. commissaris van de Koning	7b.3. art. 53 Wet veiligheidsregio's	7b.3. in werking te stellen noodrecht, KB vereist

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
7b.3. aanwijzingen aan rijksambtenaren werkzaam in de provincie en personen deel uitmakend van de krijgsmacht	7b.3. commissaris van de Koning	7b.3. art. 2 lid 3 Ambtsinstructie commissaris van de Koning; zie ook 4b	
7c. instructies/opdracht aan commissaris van de Koning inzake het geven van aanwijzingen aan voorzitter veiligheidsregio	7c. minister van JenV	7c.1. art. 5c lid 1 en 2 Ambtsinstructie commissaris van de Koning	
		7c.2. art. 53 lid 2 Wet veiligheidsregio's	7c.2. in werking te stellen noodrecht, KB vereist
7d. noodverordening: bekrachtiging gemeenteraad, beroep burgemeester bij commissaris van de Koning tegen niet-bekrachtiging; opschorting door commissaris van de Koning zolang noodverordening niet bekrachtigd is	7d. gemeenteraad, burgemeester, commissaris van de Koning	7d. art. 176 lid 2 t/m 6 Gemeentewet	7d. de uitzondering die art. 39 lid 1 onder b Wet veiligheidsregio's maakt voor art. 176 lid 3 t/m 6 Gemeentewet betekent dat de daarin genoemde procedures niet van toepassing zijn in geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of in geval van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan
7e. vernietiging en schorsing van een besluit gemeentebestuur	7e. bij KB	7e. art. 268 Gemeentewet jo. afd. 10.2.2 en 10.2.3 Algemene wet bestuursrecht	
7f. voorzien in uitoefening bevoegdheden burgemeester en commissaris van de Koning	7f. minister van JenV	7f. art. 54 Wet veiligheidsregio's	7f. in werking te stellen noodrecht, KB vereist

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
krachtens Wet veiligheidsregio's ('overname')			
8. centralisatie: besluit tot evacuatie zie ook 3f			8. de Wet verplaatsing bevolking kan ook worden toegepast bij verplaatsingen op grote schaal die niet zijn gebaseerd op een evacuatiebesluit (art. 2c Wet verplaatsing bevolking)
	8a. minister van JenV	8a. art. 2a jo.2d Wet verplaatsing bevolking	8a. in werking te stellen noodrecht, KB vereist
	8b. commissaris van de Koning of burgemeester krachtens machtiging minister van JenV	8b. art. 2b jo. art 2d Wet verplaatsing bevolking	8b. in werking te stellen noodrecht, KB vereist
	8c. in geval van rampen en dreigend gevaar voor het ontstaan daarvan: minister van BZK	8c. art. 2a en 2b jo. art. 2d Wet verplaatsing bevolking	
9. afstemming tussen ministers	9. andere ministers met minister van JenV	9. art. 44 Wet veiligheidsregio's	
10. betreden alle plaatsen, medeneming uitrusting en hulpmiddelen			

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
	<p>10a. betreden plaatsen: burgemeester, voorzitter veiligheidsregio, commissaris van de Koning, brandweercommandant en het door hem aangewezen en ter plaatse dienstdoende personeel van de brandweer, directeur publieke gezondheid en het door hem aangewezen en ter plaatse dienstdoende personeel van de GHOR, de door minister van JenV aangewezen ambtenaren van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, bedoeld in art. 57 lid 2 en 3 Wet veiligheidsregio's</p>	<p>10a. art. 62 lid 1 Wet veiligheidsregio's</p>	<p>10a. zie ook art. 7 lid 2 Politiewet 2012 en art. 149a Gemeentewet</p>
	<p>10b. medeneming uitrusting en hulpmiddelen: burgemeester, voorzitter veiligheidsregio, brandweercommandant en het door hem aangewezen en ter plaatse dienstdoende personeel van de brandweer, door minister van JenV aangewezen ambtenaren van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, bedoeld in art. 57 lid 2 en 3 Wet veiligheidsregio's</p>	<p>10b. art. 62 lid 2 Wet veiligheidsregio's</p>	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
11. vorderen en onteigenen zie schema schaarste algemeen			

ambassades en consulaten in Nederland; gebouwen van internationale organisaties in Nederland

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
betreden van een ambassade en dienstwoning, consulaat, gebouw van internationale organisatie (incl. de terreinen hiervan)	vertegenwoordigers van het land van ontvangst mogen uitsluitend het betreffende terrein betreden en het gebouw binnengaan nadat toestemming hiertoe is verkregen van het hoofd van de zending resp. van de betreffende internationale organisatie; indien contact niet mogelijk is, beslist de directie Protocol en Gastlandzaken (DPG) van het ministerie BZK (bereikbaar rechtstreeks of via NCTV/DB3)	<p>art. 22 en 30 Verdrag van Wenen van 1961 inzake diplomatiek verkeer, Wenen 18 april 1961 (<i>Vienna Convention on diplomatic relations</i>), <i>Trb.</i> 1962, 101);</p> <p>art. 31 Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen, Wenen 24 april 1963 (<i>Vienna Convention on consular relations</i>), <i>Trb.</i> 1965, 40);</p> <p>t.a.v. internationale organisaties wordt dat per organisatie afzonderlijk overeengekomen in een zetelverdrag</p>	<p>deze gebouwen in Nederland bevinden zich op Nederlands grondgebied, maar de onverkorte toepassing van Nederlandse wetgeving stuit af op internationaalrechtelijk verankerde immuniteiten en privileges</p> <p>volgens het Verdrag inzake consulaire betrekkingen wordt toestemming verondersteld <i>in case of fire or other disaster requiring prompt protective action</i> (dat geldt dus voor consulaten).</p> <p>In het Verdrag inzake diplomatiek verkeer is deze clausule uitdrukkelijk niet opgenomen; daar kan dus geen sprake zijn van veronderstelde toestemming (dit geldt dus voor ambassades)</p>

rechtspositie rampbestrijders

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
bepalen dat het deelnemen aan het bestrijden van een ramp of crisis wordt aangemerkt als rampbestrijdingsdienst in de zin van art. 1 lid 1 onder b ten eerste Wet rechtspositionele voorzieningen rampbestrijders	minister van JenV op verzoek burgemeester	art. 3 Wet rechtspositionele voorzieningen rampbestrijders	art. 1 lid 1 onder b ten eerste Wet rechtspositionele voorzieningen rampbestrijders definieert een rampenbestrijdingsdienst als het deelnemen aan het bestrijden van een ramp of een zwaar ongeval nadat art. 53 en 54 van de Wet veiligheidsregio's in werking zijn gesteld. Deze bepalingen bevatten in werking te stellen noodrecht op grond waarvan de commissaris van de Koning en de minister van JenV een aanwijzingsbevoegdheid resp. een bevoegdhedenoverdracht toekomt die in normale omstandigheden niet van toepassing is

tegemoetkoming kosten

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
Wet tegemoetkoming schade bij rampen van toepassing verklaren in geval van een ramp	KB op voordracht minister van JenV	art. 3 Wet tegemoetkoming schade bij rampen	vergelijk de niet-toepassing van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen bij de brand bij

vergelijkbaar met een
overstroming door zoet water of
een aardbeving.

Chemie-Pack in Moerdijk, *Kamerstukken II* 2010/11 26
956, nr. 92, p. 3

*) Inwerkingstelling bij KB, hetzij separaat, hetzij nadat de beperkte of algemene noodtoestand is afgekondigd (Coördinatiewet uitzonderingstoestanden), tenzij urgentie onverwijld inwerkingstelling noodzakelijk maakt (dan: op grond van ongeschreven staatsnoodrecht).

**) Dit is nog conform art. 173 Gemeentewet (oud) dat is vervangen door art. 4 Wet veiligheidsregio's.

NB 1. Het belang van openbare veiligheid omvat volgens het recht twee vitale belangen die beleidsmatig worden onderscheiden: fysieke veiligheid en ecologische veiligheid.

NB 2. Hoewel de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag bedoeld is voor handhaving van de openbare orde, is deze wet ook te gebruiken voor handhaving van de openbare veiligheid, zie voor deze noodbevoegdheden het schema openbare orde.